

Der findes ingen børnebøger på grønlandsk-børnernes eget sprog

— Man løser kæmpeopgaver i Grønland, men forsømmer noget så vigtigt som at udgive en børnebog på grønlandsk, siger tandtekniker fru Kirstine Melchiorson, Nykøbing Mors, der har lavet to udkast til billedbøger specielt for den nordlige landsdel, men ikke kunnet få dem sendt ud...

Vi investerer millionbeløb i den grønlandske udvikling, men forsømmer at give de grønlandske børn den samme mulighed for at bevæge sig i fantasiens dejlige verden som de syddanske børn, og dette oprøres tandtekniker, fru Kirstine Melchiorson, Nykøbing Mors, over. — Grønland skal have sin udvikling af teknisk, social og skolemæssig art, for den trænges der i allerhøjeste grad til, men man bør også tænke på de små ting som at få udgivet lærerige og fantasifulde børnebøger med grønlandsk tekst til de grønlandske børn, siger fru Melchiorson. Sådanne bøger kan børnene have stor fornøjelse af blot ved at kigge på billederne, og far, mor eller bedstemor kan læse højt for børnene af den grønlandske tekst.

Der findes ikke en eneste børnebog på det grønlandske sprog. Det erfarede fru Melchiorson, da hun sidste sommer besøgte en datter og svigersøn i Grønland. Hun forsøgte at købe en billedbog i Grønland med grønlandsk tekst til sine børnebørn, men måtte opgive.

Nu havde fru Melchiorson med sig flyvemaskinen til Grønland et par »blinde« passagerer ved navn Pjækki og Pjokki. Det var et par morsomme kludedukker, som børnebørnene skulle have at lege med. Dukkene kom til at spille en stor rolle i fruens energiske indsats for at få et forlag, grønlandsministeriet, kulturministeriet og mange andre, som hun henvendte sig hos, til at få udgivet en billedbog med både grønlandsk og dansk tekst.

Skolefolk er begejstrede

Pjækki og Pjokki blev nemlig fotograferet i farver i mange forskellige situationer, da de besøgte Grønland. Da de kom hjem til Nykøbing Mors, skrev fru Melchiorson to udkast til børnebøger, som skulle illustreres med dejlige farvebilleder af Pjækki og Pjokki. Den ene af bøgerne handlede om de to dukkers liv i Syd Danmark og den anden om deres oplevelser i den nordligste del af riget.

Skolefolk i Grønland er begejstrede for ideen, fordi bøgerne i fru Melchiorsons udformning, og så vil være værdifulde som klasesæt, og en datter af rektor Størnøse i Godthåb, der leder den grønlandske radios børnetimer, har lovet at oversætte fru Melchiorsons tekst til grønlandsk. Bøgerne har både en lærerig og fornøjelig tekst, men desværre har hverken kulturministeriet eller grønlandsministeriet penge til udgivelsen, og et forlag mener ikke, at bøgerne kan udsendes til en pris, så det giver et tilfredsstillende salg. Selvom kulturminister Hans Sølvhøj i et meget personligt brev til fru Melchiorson fortæller, at han finder hendes udkast både nydeligt og charmerende, må de grønlandske børn undvære en børnebog på deres eget sprog, indtil en eller anden tør påtage sig udgivelsen.

Katten med symlestøvlerne

— Det behøver ikke netop at være mine udkast, der skal ud-

Fru Kirstine Melchiorson med de to »blinde« passagerer, som er hovedpersoner i hendes to udkast til grønlandske børnebøger

gives på grønlandsk og dansk, siger fru Melchiorson. Det kan være, at en anden har et langt bedre manuskript — og måske også har bedre muligheder for at få en bog udgivet.

Tre uger var jeg i Grønland, men jeg oplevede så meget mellem beboerne, at det har brændt sig ind i sindet på mig. Aldrig har jeg på så kort tid set så meget smukt og betagende, men heller aldrig på så kort tid set så meget dårligt.

Kæmpeopgaver bliver løst i Grønland, vældige summer bliver

investeret — men en billedbog med grønlandsk tekst kan ikke købes. Det får mig til at tænke på katten med syv milestøvlerne. Jeg kan heller ikke lade være at tænke på et af versene i den grønlandske nationalsang: Det lyder:

I voksne nationer,
stræk ud jeres hånd.
Jert sprog, vi nu længes
at følge.
En verden af bøger skal
mane frem
— den ånd, som bærer os op
på nykulturens bølge.

Børnebogen ville også kunne løse en dobbelt opgave. Foruden at være til gavn og glæde for børnene, vil den kunne blive en turistvare både i Grønland og Danmark. Hvis der i bogen kom et resumé af teksten på engelsk, ville mange turister sikkert tage en sådan børnebog med hjem til deres børn som en hilsen fra julemandens eget land.

Men det vigtigste er, at grønlandsbørnene får børnebøger på deres eget sprog og dukker, som ligner dem.

Tommy Christiansen.

Egtemænd vil være med ved fødselen

4600 børn født på et år på de klinikker, der indgik overenskomst med Københavns amt

For et års tid siden indgik otte fødeklinikker i det storkøbenhavnske område et samarbejde med Københavns amts sygehusvæsen. I det forløbne år er 4600 børn kommet til verden på disse fødeklinikker, hvor fødepatienter fra amtsråds kredsen indlægges for sygehusvæsenets regning. I praksis vil det sige, at patienter fra Københavns amt, som er nydende medlemmer af en sygekasse eller sygeforsikring, kan føde på klinik uden egentlig udgift.

— Netop dette, at fødepatienterne fritages for det økonomiske mellemværende lægger vi stor vægt på, fortæller lederen af Skottegårds fødeklinik i Kastrup, fru Svenstrup

Jensen. Det vil sige, at de vordende mødre kan koncentrere sig om fødselen og den vigtige rekreation uden økonomiske spekulationer.

En fødeklinik har patienter, der ikke er syge, fordi fødselen er en naturlig proces. Vejledningen før og efter fødselen spiller en stor rolle, og den moderne mor tager fødslen på en naturlig og sund måde. Hun lider ikke af fødselsangst og lytter ikke til amnestuefortællinger. Når fødslen nærmer sig, taler jordemødrene med den vordende mor om, hvorvidt hun ønsker, at ægtemanden overvårer fødselen. I ca. halvdelen af fødslerne på Skottegården er de unge ægtemænd med — iført hvide kitler og rettende sig

efter de særlige regulativer, der hersker under en fødsel.

— Hvordan tager fædrene det. Så naturligt som det nu engang er, at et barn kommer til verden. Det betyder meget for et ungt ægtepar, at de er sammen i det store øjeblik, når deres barn kommer til verden. Jeg var tidligere jordemoder i et distrikt, og her var det en naturlig ting, at ægtemanden ved sin hustrus side under fødselen. Det kan kun virke styrkende og beroligende på moderen, og jeg har endnu aldrig truffet en vordende far — han være sig aldrig så ung — som ikke i denne situation levede op til de pligter, han har ved denne lejlighed.

Præventivpillen anerkendt i USA

WASHINGTON, søndag ★ Præventivpiller, som benyttes af 6 mill. amerikanerinder og 15 pct. af Jordens kvinder, har opnået den amerikanske sundhedsadministrations fulde anerkendelse som det bedst tænkelige fødselsforebyggende middel.

Godkendelsen er kommet efter ni måneders omfattende undersøgelser af de eventuelle bivirkninger ved brugen af P-pillerne, men der er intet kommet frem, som kan bevise eller modbevise påståede bivirkninger, hævder det i en erklæring fra myndighederne.

Undersøgelsen er foretaget af en kommission bestående af 10 fødselslæger og gynækologer, som også er gået ind for, at det hidtidige påbud til medicinalfabrikkerne om at advare kvinderne mod at bruge P-piller i mere end to år nu er ophævet, fordi der ikke er fundet ting, som taler for, at påbuddet opretholdes.

S-livom der nu er givet grønt lys for P-pillerne, afslutter man dog ikke undersøgelsen af deres eventuelle bivirkninger, men vil fortsat holde kontakt med læger statene over, som skal indberette deres vurdering af P-pillerne i forhold til andre præventivmidler eller ingen prævention overhovedet.

En af de mere alvorligere bivirkninger, som frygtes at være knyttet til P-pillerne, er brystkræft og forøgelse af faren for blodpropper, men der er ikke fundet faste holdepunkter som beviser eller modbeviser det, siger kommissionen.

Statistikken viser, at der ikke har været nogen stigning i antallet af tilfælde med brystkræft i de 6 år, P-piller har været på markedet i USA. Men eksperimenter med østrogen brugt i P-pillerne viser, at dyr får brystkræft af østrogenet.

I kommissionen, som har forestået undersøgelsen af P-pillerne, var der fuldstændig enighed om deres egnethed som præventivmiddel. — De er, sagde et kommissionsmedlem, 99,9 procent effektive. Endog mere effektiv end spiralen, som senere end P-piller er indført på det amerikanske marked. Med spiralen bliver 4 ud af 100 kvinder gravide, mens det næsten er udelukket, der kan opstå graviditet, når P-piller benyttes.

RIB-RIB OG RULLEKRAVE-MODEN holder stadig, og her er den strikkede bluse brugt under en grå terryl-flannels spencer med to dybe læg foran og lavtsiddende bælte. Det er fransk konfektion for efterår og vinter.